

spotlight

SNAP SHOTS

● (L-R) Onir, Pooja Taparia and Lillete Dubey at the NGO Arpan's book launch on Thursday

PHOTOS: ASIAN AGE

BOOKED

● Pooja Taparia and Dr Manjeer

The NGO Arpan launched a book called *Rescue & Remedy* on Thursday, in the presence of guests like actress Lillete Dubey and the filmmaker Onir. The book documents the psychotherapy process with 65 rescued minor girls living in Advait Foundation, a rehabilitation home. Unveiling the book, Onir said, "The mental health of survivors of abuse needs attention; it is a space where not much has been done. Children need this support to regain their sense of dignity, self-respect and courage."

Process Documentation of Psychotherapy

Lillete Dubey, Pooja Taparia, Onir, Dr Manjir, Dr Rani Raote and Sangeeta Punekar at the launch of the book, 'Rescue and Remedy: A Process Documentation of Psychotherapy with Children in Institutions'.

"Arpan" the NGO Global Excellence Award Winner 2015 in the category of Child Rights is an NGO; working to address the issue of Child Sexual Abuse (CSA) in India.

Based in Mumbai, Arpan is the one of the largest NGO in India in this specific area with over 50 social workers and counsellors providing prevention and intervention services to children and adults.

Arpan has been conducting long-term psychotherapy for the last 5 years for more than 65 rescued minor girls living in Advait Foundation, a rehabilitation home. These children are largely from families that are vulnerable due to poverty, alcoholism, drug abuse etc. and have come from various parts of the country as well as neighbouring countries. The psychological problems faced by these children includes post-traumatic stress disorder (PTSD), dissociative symptom, depression, absence of emotional reactions, anxiety disorder, self-blame, helplessness and meaninglessness, nightmares, boundary issues, anger and rage control problems, suicidal and self-harm thoughts and attempts, inability

to sustain adequate self-care and sleeping problems. Through sustained individual therapy and group sessions, girls have made remarkable journeys towards healing and self-actualization and have endorsed the This book, 'Rescue and Remedy: A Process Documentation of Psychotherapy with Children in Institutions' is an outcome of documenting the process of this change and aims towards providing a model of psychotherapeutic intervention for working with children who have survived trauma and Ms. Pooja Taparia, Founder & Chief Executive of Arpan exclaimed "The book provides a lot of hope that therapeutic support can become a powerful catalyst to healing and empowerment of children." Pooja started her work on CSA in 2006 and has grown from a team of 3 to 50 professionals who runs various programs and counseling services. Arpan has so far helped over 100,000 children and adults directly through its services and 300,000 individuals indirectly through trainings and advocacy.

मुंबई (प्रतिनिधी) : अर्पण ही एक स्वयंसेवी संस्था आहे. बालहक्काचा मुद्दा उचलून धरण्याकरिता अर्पणला ग्लोबल एक्सलन्स एवॉर्ड २०१५ या पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. भारतात बाल लैंगिक शोषणाच्या विरोधात अर्पण कार्य करीत आहे. अर्पण मुंबईमध्ये कार्यरत आहे व या विशिष्ट क्षेत्रात अर्पण एक प्रचंड मोठी स्वयंसेवी संस्था आहे, अर्पणकडे ५० हून अधिक सामाजिक कार्यकर्ते व सल्लागार आहेत, जे बालक व प्रौढांना प्रतिबंध आणि व्यवधान पुरवतात.

अद्वैत फाऊंडेशन, या पुनर्वसनगृहात राहणाऱ्या ६५ पेक्षा अधिक सुटका करण्यात

'अर्पण'तर्फे 'बचाव आणि उपाय' 'रिस्क्यू एण्ड रेमेडी' पुस्तक प्रकाशित

आलेल्या मुलींसाठी ५ वर्षांहून अधिक काळापासून अर्पणतर्फे दीर्घकालीन मानसोपचार आयोजित करण्यात येत आहे. जिथे गरीबी, दारु व ड्रग्सचे व्यसन असणाऱ्या कुटुंबातून व देशाच्या विविध भागांतून आणि शेजारील देशांतून ही मुलं आलेली आहेत. पोस्ट-ट्रॉमॅटिक स्ट्रेस दिसऑर्डर (पीटीएसडी),

विद्वलनीय लक्षणे, नैराश्य, भावनिक प्रतिक्रियेचा अभाव, अस्वस्थता, स्वतःला दोषी ठरवणे, अगतिकता आणि अर्थशून्यता, दुःस्वप्न, बाऊंडरी इश्यूज, राग आणि संताप नियंत्रण समस्या, आत्मघाती आणि स्वतःची हानी करणारे विचार व प्रयत्न, स्वतःची काळजी घेण्यास असमर्थता आणि निद्रा

समस्या अशा अनेक मानसिक समस्यांनी मुलं त्रस्त होते. निरंतर वैयक्तिक उपचार आणि गट सत्राच्या माध्यमातून मुलींमध्ये उल्लेखनीय बदल दिसून आला व उपचाराला चांगला प्रतिसाद मिळाला.

प्रस्तुत पुस्तक 'बचाव आणि उपचार' / 'रिस्क्यू एण्ड रेमेडी'; म्हणजे विविध संस्थांमध्ये मुलांवर करण्यात आलेल्या मनसोपचार पद्धतीचे दस्तऐवजीकरणाचा संग्रह आहे व ज्या मुलांचा आघात व शोषणापासून बचाव झालेला आहे, त्यांना प्रदान करण्यात आलेली मनोचिकित्सकीय प्रक्रीयेतून दिसून आलेली परिणाम व परिवर्तन यांची नोंद या पुस्तकात करण्यात आलेली आहे.

अर्पणच्या बचाव आणि उपाय पुस्तकाचे प्रकाशन

बालहक्कासाठी काम करणाऱ्या 'अर्पण' या स्वयंसेवी संस्थेतर्फे शोषित वा अन्यायग्रस्त मुलांवरील मानसोपचार पद्धतीवर आधारित 'बचाव आणि उपचार' (रेस्क्यू अँड रेमेडी) या पुस्तकाचे प्रकाशन नुकतेच झाले. अद्वैत फाऊंडेशन या पुनर्वर्सनगृहात राहणाऱ्या ६५ पेक्षा अधिक मुलींसाठी अर्पणतर्फे मानसोपचार शिबीर आयोजित करण्यात येते. मुलांवर उपचार करण्यासाठी आणि त्यांना सक्षम बनवण्यासाठी हे पुस्तक मार्गदर्शक असेल, असे अर्पणच्या संस्थापिका आणि मुख्य कार्यवाह पूजा तपारिया यांनी सांगितले. १६० पानांचे उत्तम दस्तऐवजीकरण असलेले हे पुस्तक अर्पणच्या वेबसाइटवर ई-बुक स्वरूपातही उपलब्ध आहे.

‘रिस्क्यू अँड रेमेडी’ पुस्तकाचे प्रकाशन

प्रतिनिधी
मुंबई

‘रिस्क्यू अँड रेमेडी’ हे पुस्तक म्हणजे विविध संस्थांमध्ये मुलांवर करण्यात आलेल्या मानसोपचार पद्धतीचे दस्तावेजकरणाचा संग्रह आहे, असे मनोगत मान्यवरांनी काढले. अर्पण संस्थेतर्फे रिस्क्यू अँड रेमेडी या पुस्तकाचे नुकतेच प्रकाशन करण्यात आले. अर्पणच्या संस्थापिका पूजा तापरिया, ‘आय एम’ चित्रपटाचे दिग्दर्शक ओनिर यावेळी उपस्थित होते. ‘अर्पण’ ही संस्था अनेक वर्षांपासून बाललैंगिक शोषणाविरोधात कार्य करत

आहे. मुलांवर उपचार करण्यासाठी

आणि त्यांना सक्षम बनवण्यासाठी हे पुस्तक मार्गदर्शक ठरेल, अशी अपेक्षा अर्पणच्या पूजा तापरिया यांनी व्यक्त केली. अत्याचारित व्यक्तींच्या मानसिक आरोग्याकडे लक्ष देणे आवश्यक आहे. मोठेपण, स्वाभिमान आणि धैर्य पुन्हा मिळवण्यासाठी मुलांना आघाराची आवश्यकता असते. बाललैंगिक शोषणाविषयी जागरूकता करण्यासाठी अर्पण गेल्या काही वर्षांपासून आश्चर्यकारक कार्य करीत आहे. या पुस्तकामुळे एक नवा विक्रम घडेल, असा विश्वास आय एम चित्रपटाचे दिग्दर्शक ओनिर यांनी व्यक्त केला आहे.

‘बचाव उपाय’ पुस्तिका विमोचित

मुंबई, का.सं. समाज में बाल शोषण एक गंभीर समस्या बनी हुई है. बाल अधिकारों के लिए काम करने वाली समाज सेवा संस्था ‘अर्पण’ ने इसी के

प्रति जागरूकता करने और बच्चों के सशक्तिकरण के लिए ‘बचाव उपाय’ नामक पुस्तक प्रकाशित की है. हाल में इस पुस्तक का अनावरण किया गया. इस अवसर पर ‘अर्पण’ की संस्थापिका पूजा तपारिया ने कहा कि यह पुस्तक मनोचिकित्सक एवं प्राकृतिक चिकित्सा के जारी बच्चों के सशक्तिकरण के उपाय बताएगी. यह उनकी हीन भावना, मानसिक आघात के बाद उनमें आए तनाव व विकास तथा निराशा को दूर करने के उपाय सुझाएगी.

अर्पणतर्फे पुस्तक प्रकाशित

अर्पण ही एक स्वयंसेवी संस्था आहे. बालहक्काचा मुद्दा उचलून धरण्याकरिता अर्पणला ग्लोबल एक्सलेन्स ऍवॉर्ड २०१५ या पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. भारतात बाल लैंगिक शोषणाच्या विरोधात अर्पण कार्य करीत आहे. अर्पण मुंबईमध्ये कार्यरत आहे व या विशिष्ट क्षेत्रात अर्पण एक प्रचंड मोठी स्वयंसेवी संस्था आहे, अर्पणकडे ५० हून अधिक सामाजिक कार्यकर्ते व सल्लागार आहेत, जे बालक व प्रौढांना प्रतिबंध आणि व्यवधान पुरवतात.

अद्वैत फाऊंडेशन, या पुनर्वसनगृहात राहणार्या ६५ पेक्षा अधिक सुटका करण्यात आलेल्या मुलींसाठी ५ वर्षांहून अधिक काळापासून अर्पणतर्फे दीर्घकालीन मानसोपचार आयोजित करण्यात येत आहे. जिथे गरीबी, दारु व ड्रग्सचे व्यसन असणार्या कुटुंबातून व देशाच्या विविध भागांतून आणि शेजारील देशांतून ही मुलं आलेली आहेत. पोस्ट-ट्रौमॅटिक स्ट्रेस दिसऑर्डर (पीटीएसडी), विदलनीय लक्षणे, नैराश्य, भावनिक प्रतिक्रियेचा अभाव, अस्वस्थता, स्वतःला दोषी ठरवणे, अगतिकता आणि अर्थशून्यता, दुःस्वप्न, बाऊंडरी इश्यूज, राग आणि संताप नियंत्रण समस्या, आत्मघाती आणि स्वतःची हानी करणारे विचार व प्रयत्न, स्वतःची काळजी घेण्यास असमर्थता आणि निद्रा समस्या अशा अनेक मानसिक समस्यांनी मुलं त्रस्त होते. निरंतर वैयक्तिक उपचार आणि गट सत्राच्या माध्यमातून मुलींमध्ये उल्लेखनीय बदल दिसून आला व उपचाराला चांगला प्रतिसाद मिळाला.